

Sr. No. 5745

Exam.Code : 108006

Subject Code : 2594

B.A. (Honours) - 6th Semester

(2518)

Paper-Psychology (Applied Psychology)

Time allowed: 3 hrs.

Max. Marks: 100

SECTION A

(2X10 =20 marks)

- 1) What is the role of a school counselor?
- 2) What are cardiovascular diseases?
- 3) What is meant by Applied Psychology?
- 4) What are the characteristics of effective teachers?
- 5) Which is the most important ethical issue in counseling?
- 6) How do we terminate counseling sessions?
- 7) What is meant by Organizational Change?
- 8) What are the characteristics of Exceptional children?
- 9) **What is meant by job stress?**
- 10) What is meant by career counseling?

SECTION B

(4X12=48 marks)

- 1) What are the strategies of classroom management? How do we discipline students in the classroom?
- 2) Write a note on the ethical issues in counseling.
- 3) What are the strategies used by a counselor for dealing with addictive behaviors?
- 4) Discuss the nature and history of Organizational Behavior.
- 5) What are the various types of psychosomatic disorders?
- 6) What are the educational practices that can be used for special children?

SECTION C

(2X16=32 marks)

- 1) What is the nature and scope of Educational Psychology?
- 2) Define counseling. Explain the stages of counseling process.
- 3) Explain the management strategies that can be used to deal with job stress.
- 4) What is the role and scope of a health psychologist in society? How can he deal with issues of Aids and other health related diseases?

PTO

(2)

(Punjabi Version)

ਭਾਗ-ੳ

ਨੋਟ: ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ। (10x2=20)

1. ਇਕ ਸਕੂਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
2. ਹਿਰਦੇ-ਵਾਹਿਕਾ ਸੰਬੰਧੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ?
3. ਵਿਹਾਰਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀਆਂ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ?
5. ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ (ਕੌਸਲਿੰਗ) ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਦਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
6. ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ (ਕੌਸਲਿੰਗ) ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?
7. ਸੰਸਥਾਗਤ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
8. ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ?
9. ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਤਨਾਉ ਕੀ ਹੈ?
10. ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ (ਕੈਰੀਅਰ ਕੌਸਲਿੰਗ) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਭਾਗ-ਅ

ਨੋਟ: ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। (4x12=48)

1. ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ? ਅਸੀਂ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ?
2. ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਵਿਚ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

Contd..P/3

(3)

3. ਇਕ ਸਲਾਹਕਾਰ (ਕੌਂਸਲਰ) ਨੂੰ ਅਮਲੀ/ਨਸ਼ਈ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
4. ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
5. ਮਨੋ-ਸਰੀਰਿਕ ਵਿਗਾੜ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ?
6. ਕਿਹੜੇ ਸਿਖਿਅਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-ੳ

1. ਸਿਖਿਅਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ ਦੱਸੋ।
2. ਕੌਂਸਲਿੰਗ/ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਤਣਾਉ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢੰਗਾਂ/ਦਾਉ-ਪੇਚਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
4. ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿਹਤ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ? ਉਸਦਾ ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਏਡਜ਼ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ/ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Contd..P/4

(4)

(HINDI VERSION)

भाग-क

- 1 एक स्कूल सलाहकार की भूमिका क्या होती है ?
- 2 हृदय वाहिका संबंधी बीमारीयाँ क्या हैं ?
- 3 व्यवहारिक मनोविज्ञान से आपका क्या अभिप्राय है ?
- 4 किसी प्रभावशाली अध्यापक की क्या विशेषताएं हैं ?
- 5 विचार विमर्ष में सबसे महत्वपूर्ण नैतिक मुद्दा क्या होता है ?
- 6 हम विचार विमर्ष सेशन को किस प्रकार समाप्त करते हैं ?
- 7 संस्थागत तबदीली से आपका क्या अभिप्राय है ?
- 8 विशिष्ट बच्चों के लक्षण क्या है ?
- 9 पेशावर तनाव क्या है ?
- 10 पेशावर विचार-विमर्ष से आपका क्या अभिप्राय है ?

भाग-ख

- 1 कलास रुम प्रबंधन की युक्तियाँ क्या हैं ? हम कलास रुम में विद्यार्थियों को किस प्रकार अनुशासित करते हैं ?
- 2 विचार विमर्ष में नैतिक मुद्दों पर एक नोट लिखें।
- 3 एक कौंसलर द्वारा ^{अमरी} / नशई व्यवहार करने वालों के साथ बात-चीत करने के लिए कौन से ढंग इस्तेमाल किए जाते हैं ?
- 4 संस्थागत व्यवहार की प्रकृति तथा इतिहास पर चर्चा करें।
- 5 मनो-शारीरिक बिगाड़ की विभिन्न किस्में क्या हैं ?
- 6 कौन सी शैक्षिक पद्धतियों को स्पेशल बच्चों के लिए इस्तेमाल में लाया जा सकता है ?

Contd.P/5

(5)

भाग-ग

- 1 शैक्षिक मनोविज्ञान की प्रकृति तथा कार्य-क्षेत्र बताएं।
- 2 कौंसलिंग/विचार विमर्ष की परिभाषा लिखें। कौंसलिंग प्रक्रिया के पढ़ावों की व्याख्या करें।
- 3 पेशावर तनाव के साथ निपटने के लिए कौन से प्रबंधकी ढंगों/दाव-पेचों का प्रयोग किया जा सकता है ?
- 4 समाज में एक सेहत मनोविज्ञानिक की भूमिका क्या है ? उसका कार्य-क्षेत्र ब्यान करें। वह ऐडस तथा अन्य सेहत संबंधी बीमारीयों के साथ संबंधित समस्याओं/मुद्दों को **किस** प्रकार हल कर सकता है ?

5745(2518)/100